Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 8 lutego 1935 r.- 1219.-

Treść numeru:

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

G ł o s y f r a n c u s k i e o w i z y c i e G o e r i n - g a w P o l s c e .Radjo Kowieńskie /z 7.II.1935/:Jak komunikuje "Liet.Aidas", pewien dobrze znany Litwinom dziennikarz francuski pisze, że Goering, będąc w Polsce rozmawiał z polskimi politykami o pakcie wschodnim i Kłajpedzie. Jeżeli Francuzi mówili w Rzymie w sprawach pokojowych, to w Warszawie mówiono w sprawach wojennych. Autor artykułu podkreśla, że należałoby skłonić Polskę i Niemcy do podpisania paktu wschodniego, gdyż dopiero wtedy zapewniony będzie pokój w Europie Wschodniej.-

Z a r z u t y n i e m i e c k i e p o d a d r e s e m r z ą - d u l i t e w s k i e g o i g u b e r n a t o r a k ł a j - p e d z k i e g o .Radjo Kowieńskie /z 7.II.1935/:"Liet.Aidas" zamieszcza artykuł, w którym odpiera zarzuty niemieckie pod adresem gubernatora i rządu litewskiego w sprawie niedojścia do skutku Sejmiku kłajpedzkiego. Niemcy zarzucają mianowicie, że Dyrektorjaty Reizgisa i Bruvelaitisa są nielegalne, zaś gubernator nie pozwala Sejmikowi spełniać obowiązków. Pismo podkreśla, iż zarzuty niemieckie są zupełnie bezpodstawne i zmyślone. O ile Sejmik niedomaga, to tylko dlatego, iż sami Niemcy nie pozwalają na stworzenie w kraju normalnej sytuacji.-

O r d e r y ł o t e w s k i e d l a o f i c e r ó w l i t e w - s k i c h ."Liet.Aidas" Nr.30 /II.1935/: Dnia 3 lutego udekorowani zostali orderami łotewskiemi litewski minister Obrony Kraju gen.Szniukszta, wódz armji litewskiej płk.Rasztikis, szef Sztabu Głównego płk.Czernius, dowódca III-ciej dywizji gen.Adamkowicz, szef II Oddziału Sztabu Głównego płk.Dulksnis, zastępca szefa II Oddziału Sztabu Głównego płk.Kirlis i litewski attaché wojskowy w Rydze płk.Jakutis.-

P u b l i c y s t a e s t o ń s k i o W i l n i e ."Liet.Aidas" Nr.31 /II.1935/:Redaktor estońskiego pisma "Waba Maa" p.Laaman po powrocie z Kowna do Tallina zamieścił artykuł o Kownie i Wilnie. Publicysta estoński wyraża uznanie dla Litwinów, którzy zdołali z małej mieściny Kowna zrobić nowoczesne duże miasto. Na zakończenie p.Laaman oświadcza, że byłoby całkiem celowe, by 2 i pół miljonowa Litwa mogła rychło odzyskać ćwierćmiljonowe, pogrążone w stagnacji Wilno, które zagrabili Litwie polscy sąsiedzi.-

E c h a a r t y k u ł u "K u r j e r a L i t e r a c k o - N a - u k o w e g o" n a t e m a t K ł a j p e d y w "L i e t . Ž i n i o s" ."Liet.Žinios" Nr.31 /II.1935/ zamieszcza urywki z artykułu M.Surwiłły na temat Kłajpedy, jaki się ukazał w "Kurjerze Literacko-Naukowym" Nr.5, poczem dodaje następującą uwagę:

Niewątpliwie zdrowa i słuszna ocena rzeczy. Czy nie stanowiłaby ona poważnej i dostatecznej podstawy do układów i porozumienia polsko-litewskiego?-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

S p r a w a r e o r g a n i z a c j i r a d j a .Radjo Kowieńskie /z 7.II.1935/:Jak podaje "Liet.Aidas", odbyło się w zarządzie poczt kilka posiedzeń, na których omawiano sprawę reorganizacji radja. 14 lutego odbędzie się ostatnie posiedzenie w tej sprawie.

O d c z y t n a t e m a t d a w n e j R z p l i t e j P o l - s k o - L i t e w s k i e j ."Liet.Aidas" Nr.30 /II.1935/:6 lutego odbył się w Kownie z inicjatywy atejtininków odczyt prof.Lappo w jęz.rosyjskim na temat: "Utworzenie Rzplitej Polsko-Litewskiej i jej charakter".-

Z e b r a n i e L i t w i n ó w w i l e ń s k i c h ."Liet.Aid." Nr.31 /II.1935/:W Kownie odbyło się zebranie związku Litwinów z Wileńszczyzny. Na zebraniu student Vengris wygłosił odczyt o Wileńszczyźnie, jako o kraju niewoli. Prelegent obrazowo odmalował życie rolników, inteligentów i uczniów. Z odczytu wynikało, że liczba Litwinów w Wileńszczyźnie wciąż się zmniejsza. W związku z tem perspektywy na przyszłość są smutne.

Związek postanowił nawiązać stosunki z Litwinami wileńskimi zamieszkałymi w Ameryce i drogą propagandy uświadamiać ich o wyrządzanych przez Polaków Litwinom wileńskim krzywdach.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

Kronika.

Dokoła procesu hitlerowców."Liet.Aidas" Nr.31 /II.1935/:W dalszym ciągu procesu odbywa się przesłuchiwanie świadków. Zeznania ich potwierdzają całkowicie potajemną działalność organizacyj hitlerowskich na obszarze Kłajpedy.-

Kłajpeda w ujęciu "Jaunoji Karta".Radjo Kowieńskie /z 7.II.1935/:"Jaunoji Karta" pisze, iż Kłajpeda stanowi integralną część Litwy. Sama przyroda wiąże Litwę z Kłajpedą. Litwa jest najbardziej naturalnem zapleczem portu kłajpedzkiego.-

Sprawa litewskiej floty w Kłajpedzie. Radjo Kowieńskie /z 7.II.1935/:"L.Keleivis" zachęca rząd litewski do tworzenia w Kłajpedzie floty handlowej, gdyż wiele pieniędzy litewskich przechodzi spowodu braku floty do rąk obcych. Należałoby również stworzyć flotę wojenną dla tem skuteczniejszej ochrony portu kłajpedzkiego.-

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

Kronika.

Doroczne zebranie T-stwa św.Kazimierza."Vilniaus Rytojus" Nr.10-a /II.1935/:27 stycznia odbyło się w Wilnie doroczne zebranie lit.T-stwa św.Kazimierza.Sprawozdanie wygłosił prezes T-wa ksiądz W.Taszkunas. Ze sprawozdania wynikało, że w roku ubiegłym działalność Towarzystwa obejmowała głównie prowincję. W Wilnie działały tylko dwa ogródki dziecięce, czytelnia i trzy oddziały.

Według poszczególnych powiatów działalność Towarzystwa przedstawia się, jak następuje: w pow.wil.-trockim - 83 oddziały, 1 czytelnia, 4 ogródki dziecięce; w pow.święciańskim - 165 oddziałów, 11 czytelni /9 czytelni utrzymują same oddziały/; w pow.brasławskim - 26 oddziałów, 7 czytelni, 5 ogródków dziecięcych; w pow. oszmiańskim - 9 oddziałów /nie pozwolono założyć 4-ch oddziałów; w pow.lidzkim - 43 oddziały /w 6-ciu oddziałach działalność została zawieszona przez władze administracyjne, 7 czytelń, 5 ogródków dziecięcych; w pow.grodzieńskim - 19 oddziałów; w pow.suwalskim - 30 oddziałów /nie zezwolono na uruchomienie trzech oddziałów/, 2 czytelnie. Ogółem Towarzystwo posiada 375 oddziałów, 28 czytelni i 14 ogródków dziecięcych.-

Konfiskata "Vil.Rytojusa"."Vil.Ryt." Nr.10-a. /II.1935/:"Vil.Ryt." Nr.10 został z rozporządzenia Starostwa Grodzkiego skonfiskowany za artykuł "Własnemu społeczeństwu".-

Niezatwierdzenie księdza-Litwina na stanowisko proboszcza."Vil.Ryt." Nr.10-a /II.1935/:W swoim czasie na stanowisko proboszcza w Olkienikach wyznaczony został przez Arcybiskupa wileńskiego ks.Franciszek Bielawski. Jednak władze administracyjne księdza tego nie zatwierdziły. Jak słychać, nowym proboszczem w Olkienikach został ks.Nikodem Abarowicz, zaś na jego miejsce do Butrymańców /parafja nawpół litewska/ wyznaczony został ksiądz, który całkiem po litewsku nie umie.-W związku z tem parafjanie-Litwini z Butrymańców złożyli na ręce arcybiskupa wileńskiego odpowiednią skargę. /"Vil.Ryt." 12/.-

Zebranie litewskiego katolickiego t-wa trzeźwości."Vil.Ryt." Nr.12 /II.1935/:Litewskie katolickie t-wo trzeźwości istnieje w Wilnie od 1912 r. Na czele towarzystwa stoi ks.K.Czybiras. 3 lutego odbyło się w Wilnie doroczne zebranie towarzystwa, przyczem odnośne sprawozdanie złożył prezes ks.Czybiras. W wyniku wyborów do zarządu skład tego ostatniego pozostał bez zmian: prezes - ks.Krzysztof Czybiras, wiceprezes ks.Nikodem Rasztutis, skarbnik - Rafał Mackiewicz, członek bez szczególnych obowiązków - Wincenty Budrewicz i sekretarz - Sylwester Urbanowicz.-